

6

Pragnąć sprawiedliwości

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- odkrywanie wartości egzystencjalnej *Ośmiu błogostawieństw* na przykładzie pragnienia sprawiedliwości;
- wytłumaczenie roli sakramentu bierzmowania – umocnienie człowieka w dążeniu do sprawiedliwości.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- po lekturze tekstu Mt 5, 3–12 przytacza treść *Ośmiu błogostawieństw* i omawia własnymi słowami, co znaczy pragnąć sprawiedliwości;
- na podstawie dotychczasowej wiedzy i doświadczeń wyjaśnia pojęcie sprawiedliwości, określa jej rolę w świecie i konsekwencje jej braku;
- po lekcji omawia wspomagającą rolę darów Ducha Świętego w odpowiedzialności człowieka za czynienie świata bardziej sprawiedliwym;
- odnosząc się do wybranych wydarzeń z historii i bieżących doniesień medialnych, potrafi właściwie ocenić je jako sprawiedliwe lub niesprawiedliwe.

Pojęcia, postaci:

sprawiedliwość, niesprawiedliwość, bierzmowanie, olej krzyżma, zesłanie Ducha Świętego, Przymierze Ducha Świętego, Karolina Kózka, Psalm 16.

Wartości:

wierność sprawiedliwości, przeciwdziałanie niesprawiedliwości, odrzucenie przemocy, prymat sprawiedliwości Bożej nad ludzką, bierzmowanie.

1

proponycja realizacji

1. Sprawdzenie wiadomości z poprzedniej lekcji: Czym jest chrzest, jakie są jego skutki? Jaka jest różnica między chrztem Janowym, który przyjął Chrystus, a chrztem w imię Trójcy Świętej? Co jest największym szczęściem chrześcijanina? Jaki jest stosunek chrześcijanina do ubóstwa i bogactwa (omów na podstawie treści *Ośmiu błogostawieństw*)?
2. Nauczyciel, wprowadzając w temat, mówi, że bierzmowanie jest drugim sakramentem wtajemniczenia w życie chrześcijańskie. Sakrament ten związany jest

- z darem Ducha Świętego. Nauczyciel pyta uczniów, czy znają jakieś wydarzenie zbawcze opisane w Piśmie Świętym, które odnosi się do Ducha Świętego. Odpowiedzi mogą być różne, ale nauczyciel naprowadza uczniów na jedną: zesłanie Ducha Świętego. Nauczyciel zadaje pytanie, do czego potrzebny jest chrześcijaninowi sakrament bierzmowania i jakie są jego skutki?
3. Uczniowie czytają fragment tekstu z podręcznika o sakramencie bierzmowania, s. 41–42.
 4. Nauczyciel dyktuje notatkę:
Sakrament bierzmowania jest obdarowaniem człowieka ochrzczonego pełnią daru Ducha Świętego. Jest wyznaniem wiary w Jezusa Chrystusa, który zesłał Pocieszyciela – Ducha Prawdy. Duch dalej prowadzi dzieło zbawienia w świecie. Każdy, kto w wolności przystępuje do tego sakramentu, zostaje umocniony niezbędnymi darami do mężnego wyznawania wiary. Od tej chwili staje się pełnoprawnym członkiem Kościoła. Jest odpowiedzialny za Kościół i wezwany do głoszenia Ewangelii oraz wyznawania wiary przez świadectwo własnego życia.
 5. Nauczyciel rysuje na tablicy Ducha św. w postaci gołębicę z siedmioma promieniami podpisanymi darami Ducha Świętego:
 - mądrość,
 - rozum,
 - rada,
 - męstwo,
 - umiejętność,
 - pobożności,
 - bojaźń Boża.
 6. Dyskusja: Czy wyznawana wiara pomaga, czy przeszkadza w życiu? Czy Duch Święty pomaga chrześcijaninowi w podejmowaniu decyzji dotyczących życia zgodnego z wiarą? Jakie znaczenie ma wiara dla osoby, dla której wiara ma istotne znaczenie w podejmowaniu różnych decyzji? Co według nich znaczy „być człowiekiem sprawiedliwym”?
 7. Praca w grupach: uczniowie rozpoczynają pracę w grupach, najlepiej 4-osobowych. Mają za zadanie napisać na kartce własne definicje słowa „sprawiedliwość” i odpowiedzieć na pytanie: Co to jest sprawiedliwość? Praca prezentowana jest na forum klasy.
 8. Odczytanie tekstu z podręcznika, s. 39–41. Zapis w zeszycie ogólnej definicji sprawiedliwości:
„Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyćeni” (Mt 5, 6).

inna propozycja pracy na lekcji

Uczniowie podczas wspólnej dyskusji na początku lekcji określają, czym jest sprawiedliwość. Można tu nawiązać do uczniowskich pojęć sprawiedliwości i niesprawiedliwości, np. sprawiedliwa/ niesprawiedliwa ocena, przemoc w szkole (lepiej zrobić ankietę, bo w szkołach, w których zdarzają się akty przemocy pomiędzy uczniami, część uczniów boi się o tym mówić otwarcie). W kontekście takiej dyskusji można przeanalizować teksty mówiące o działaniu Ducha Świętego (odniesienie do tekstów z podręcznika z ramki *Praca domowa*). Warto temat bierzmowania omówić w nawiązaniu do odpowiedzialności za sprawiedliwszy świat (ten problem jest dla młodzieży zwykle bardzo ważny). Wtedy bierzmowanie będzie jawić się jako szczególna wartość, a nie tylko załatwienie formalności w celu zawarcia ślubu kościelnego w przyszłości. Nauczyciel może też omówić życiorys bł. Karoliny (posługując się fotografią, obrazkiem, filmem wideo). Celem prezentacji tego życiorysu jest ukazanie Boga, który daje człowiekowi moc, by przeciwstawiał się niesprawiedliwości.

Treść lekcji rozpoczyna list na temat terroru chuliganów (ramka *Opinie*). Następnie uczeń definiuje, czym jest sprawiedliwość i niesprawiedliwość (omawiając to drugie pojęcie, wymienia wiele przykładów, zwłaszcza na łamanie *Przykazań* i przemoc). Następnie ukazuje, że zerwanie z niesprawiedliwością lub przeciwstawienie się jej, jest bardzo trudne. Dlatego potrzebna jest nam szczególna interwencja Boga. Jest nią działanie Ducha Świętego, którego przyście Jezus zapowiedział uczniom (o czym mówi fragment z *Dziejów Apostolskich*).

Kolejnym punktem jest przypomnienie podstawowych wiadomości o sakramencie bierzmowania oraz dwóch tekstów o działaniu Ducha Świętego: wiersza ks. Twardowskiego *Westchnienie* i rozważania św. Jana Pawła II.

Jednostkę kończy piękna medytacja biblijna zaczerpnięta z homilii św. Jana Pawła II, wygłoszonej podczas beatyfikacji Karoliny Kózki. Tekst ten nie jest łatwy (może warto, by nauczyciel uzupełnił go prezentacją życiorysu bł. Karoliny). Znalazł się w podręczniku ze względu na uczniów obdarzonych większą wrażliwością na słowo. Warto, w ramach indywidualizowania procesu nauczania, zachęcić takich uczniów do samodzielnej lektury.

Modlitwa: Odczytanie *Kazania na Górze*, ewentualnie śpiew: *Osiem błogosławieństw*.

praca domowa

Na podstawie tekstów z podręcznika ze s. 40–41 (sekcje *Przeczytaj* i słowo Boże) uczniowie zapisują, na czym polega życie chrześcijanina, zgodne z duchem *Ośmiu błogosławieństw*, po przyjęciu sakramentu bierzmowania.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – Duch Święty w poezji;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – owoce Ducha Świętego (Ga 5, 22–23) w życiu rodzinnym, wartość czystości w przygotowaniu do szczęśliwego życia rodzinnego;
- ✓ wiedza o społeczeństwie – odwaga w walce z niesprawiedliwością jako cnota obywatelska;
- ✓ godziny do dyspozycji wychowawcy – wartość sprawiedliwości w życiu szkoły i klasy, odważne i godziwe przeciwstawianie się przemocy.